

Patiënteninformatie behandeling schildklier met radioactief Jodium

Met deze brief wil het Maasstad Ziekenhuis u informeren over een behandeling met radioactief jodium. Het is belangrijk dat u deze informatie goed doorleest.

Wat is een behandeling met radioactief jodium?

Jodium is een natuurlijke stof die na toediening in sterke mate door de schildklier wordt opgenomen. Ook het radioactieve jodium wordt door de schildklier opgenomen.

In tegenstelling tot gewoon jodium zendt radioactief jodium straling uit. Hierdoor vindt er een zeer lokale bestraling plaats van de schildklier.

Het is mogelijk om meerdere malen in uw leven een behandeling met jodium te ondergaan.

Doel van de behandeling

Deze behandeling kan worden uitgevoerd om verschillende redenen. Uw behandelend arts heeft met u besproken wat bij u de reden van behandeling is. Deze brochure bevat algemene informatie. De situatie is voor elke patiënt verschillend, dus als u vragen hebt kunt u deze gerust aan de behandelend arts of op de afdeling nucleaire geneeskunde stellen.

Zwangerschap

Radioactief jodium mag niet tijdens de zwangerschap worden toegediend.

Een eventuele zwangerschap moet worden uitgesloten.

Bij vrouwen met een leeftijd jonger dan 50 jaar wordt op de dag van toedienen een zwangerschapstest gedaan. Hiertoe moet een uur voorafgaand aan de toediening, ochtend-urine ingeleverd worden bij de bloedafname. U krijgt hiervoor bij het voorlichtingsgesprek een potje en aanvraagformulier mee.

Vorbereiding

Uw arts bespreekt met u of uw medicatie stopgezet moet worden en of u een dieet moet volgen. Ook zal uw behandelend arts afspreken wanneer eventuele medicatie (weer) gestart kan worden. In het algemeen komt u 4 tot 6 weken na de behandeling weer bij uw behandelend arts op controle.

De behandeling

Op de dag van de toediening mag u 4 uur voor de toediening niet meer eten of drinken. De behandeling bestaat uit het innemen van een capsule met radioactief jodium. Van het jodium merkt u verder niets; het is niet pijnlijk en u wordt er niet misselijk van. Hierna mag u een uur niets eten of drinken.

Een gedeelte van het radioactief jodium verlaat het lichaam weer met de urine, daarom is het belangrijk de komende tijd wat extra te drinken.

Gevolgen van de behandeling

Na de inname van de capsule kunt u ook anderen in lichte mate blootstellen aan de straling. Dit brengt weliswaar geen direct gevaar met zich mee, maar de hoeveelheid straling dient toch altijd zo laag mogelijk te zijn. Dit geldt voor iedereen maar voor kleine kinderen en zwangeren in het bijzonder.

U wordt daarom dringend verzocht om de hieronder vermelde gedragsregels zo goed mogelijk te volgen. De hoeveelheid straling die anderen en met name uw huisgenoten op deze manier kunnen ontvangen, zal dan binnen de wettelijke norm zijn.

U krijgt mondeling nog meer uitgebreide informatie met betrekking tot de therapie in een intakegesprek. De duur en de inhoud van de te volgen gedragsregels wordt dan met u besproken. Vanaf een bepaalde "sterkte" van de capsule is een ziekenhuisopname in dit verband nodig, dit wordt u mede gedeeld tijdens het intakegesprek.

Is aan u doorgegeven dat een ziekenhuisopname **niet** nodig is, dan kan u verder lezen bij gedragsregels thuis. U mag dan direct na het innemen van de capsule naar huis en u moet dan de gedragsregels volgen. Komt u wel in aanmerking voor een ziekenhuisopname, dan leest u hieronder verder.

Opname in het ziekenhuis

Op de afgesproken dag en tijd meldt u zich op **verpleegafdeling Longgeneeskunde bouwdeel J, verdieping 3 van het Maasstad Ziekenhuis**. De verpleegkundige maakt u wegwijs op uw kamer. Daarna komt de stralingsdeskundige met de capsule met radioactief jodium. U krijgt de gelegenheid om nog eventuele vragen te stellen en dan moet u de capsule innemen. Hierna mag u een uur niets eten of drinken.

Verblijf in het ziekenhuis

Als u in het ziekenhuis wordt opgenomen voor jodiumtherapie krijgt u een eigen kamer, waar u gedurende enkele dagen niet af mag. Op deze kamer is een eigen douche en toilet waar verder niemand anders gebruik van mag maken. Dit om besmetting te voorkomen met het radioactieve jodium, dat met uw urine het lichaam verlaat. Een klein deel van de straling uit de schildklier straalt ook buiten uw lichaam. Daarom mag u de eerste dag geen bezoekers ontvangen en de volgende dagen gebeurt het in overleg met de stralingsdeskundige. Roken is op deze kamer verboden, zoals in het gehele ziekenhuis.

Het is raadzaam om gemakkelijke kleding mee te nemen om tijdens uw verblijf te dragen. Op de kamer is een radio, een televisie en internet aanwezig. Verder is het verstandig om bijvoorbeeld tijdschriften, boeken, handwerk of puzzels mee te nemen.

De kamer is een zogenaamde geïsoleerde ruimte. U mag niet zelf van de kamer af en mag de deur naar de gang niet zelf openen. Personeel en bezoek moeten in de voorruimte bij vertrek hun handen wassen.

Het is de bedoeling dat u zich tijdens de opname zoveel mogelijk zelf verzorgt. Ook wordt uw kamer tijdens uw verblijf niet schoongemaakt en het bed wordt niet opgemaakt. U moet zelfstandig voor u zelf kunnen zorgen.

De verpleegkundigen zijn wel op de afdeling aanwezig, maar beperken nauw contact met u ook zoveel mogelijk. U kunt ze natuurlijk wel altijd bereiken en vragen stellen.

De maaltijden worden u via de sluis geserveerd en de lege bladen worden door de verzorging uit de sluis opgehaald. Hoewel de verzorgende u voorziet van drankjes en maaltijden, mag u eigen drankjes of sappen meenemen.

Het is goed om de eerste dagen van de jodiumbehandeling extra te drinken om niet-opgenomen activiteit sneller uit het lichaam te laten verdwijnen. Soms kunnen klachten als een droge mond of heesheid ontstaan. Het is daarom aan te raden om bijvoorbeeld kauwgom of zuurtjes mee te nemen, om de speekselproductie te stimuleren.

Omdat een belangrijk deel van de toegediende hoeveelheid radioactief jodium met de urine het lichaam weer verlaat, is deze urine een belangrijke oorzaak van een eventuele besmetting. Dit geldt met name voor de eerste 48 uur na toediening. U moet daarom extra opletten bij het plassen. Mannen moeten verplicht zittend op het toilet plassen. Na toiletgang met ruim toiletpapier afdrogen en goed uw handen wassen zonder eerst andere voorwerpen aan te raken.

Kleding mag gewoon thuis worden gewassen.

Bezoek

Op de eerste dag van een behandeling in het ziekenhuis mag u geen bezoek ontvangen. De volgende dagen is dit in beperkte mate wel mogelijk, maar wel in overleg met de stralingsdeskundige. Kinderen jonger dan 10 jaar of vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven mogen niet op bezoek komen. Begroeting en afscheid moeten zo kort mogelijk zijn. Afgezien van een fysieke begroeting en het afscheid nemen (kussen etc.) moet het bezoek steeds minstens 2 meter afstand tot de patiënt houden. Lichamelijk contact moet worden vermeden. Het bezoek mag in de kamer niet eten of drinken, niets uit de kamer meenemen en geen gebruik maken van het patiëntentoilet of wastafel. Dit in verband met eventuele besmetting.

Ontslag uit het ziekenhuis

Tijdens uw verblijf in het ziekenhuis meet de stralingsdeskundige dagelijks bij u de hoeveelheid straling die nog in uw lichaam aanwezig is. Wanneer deze onder een bepaalde grens is gedaald mag u weer naar huis. Op het moment dat u naar huis mag, is er nog maar weinig radioactief jodium (en dus straling) in uw lichaam overgebleven. Omdat de hoeveelheid straling die andere personen, en in het bijzonder kleine kinderen en vrouwen die zwanger zijn, mogen ontvangen zo laag mogelijk moet zijn, moet u de eerste dagen bepaalde leefregels in acht nemen.

Deze regels worden onder 'gedragsregels thuis' beschreven. Eventuele huisgenoten of, als u opgenomen bent, verzorgers moeten ook kennis nemen van deze bijlage.

Belangrijk

Wij verzoeken u vriendelijk om op tijd aanwezig te zijn voor de behandeling. De stoffen worden speciaal voor u klaargemaakt. Omdat het onderzoek kostbaar is stellen wij het op prijs dat u, als u verhinderd bent, ons hier tijdig van op de hoogte stelt. Op deze manier kunnen wij een andere patiënt op de opengevallen plaats inplannen of het voor u bestelde materiaal op tijd afzeggen.

Gedragsregels thuis

Huisgenoten moeten zoveel mogelijk afstand tot de patiënt houden, in ieder geval minimaal 1 meter. Bij langdurige aanwezigheid liefst 2 meter of meer.

Toilet

Omdat een belangrijk deel van de toegediende hoeveelheid radioactief jodium met de urine het lichaam weer verlaat, is deze urine een belangrijke oorzaak van een eventuele besmetting. Dit geldt met name voor de eerste 48 uur na toediening. Bij toiletbezoek moet verplicht zittend worden geplast (ook door mannen) en moet ruim toiletpapier worden gebruikt, ook bij uitsluitend plassen. De handen moeten goed en zo mogelijk op het toilet worden gewassen, zodat deurknoppen etc. zo schoon mogelijk blijven.

Contact met partners en huisgenoten

Het is sterk aan te bevelen om op minstens 2 meter afstand van elkaar en als het mogelijk is zelfs in aparte kamers te slapen. Er moet dan op gelet worden dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur geplaatst staan, waardoor toch nog onvoldoende afstand zou ontstaan.

Direct lichamelijk contact zoals knuffelen of seksueel contact moet zoveel mogelijk beperkt worden.

Contact met jonge kinderen (tot en met 10 jaar)

Aangezien het risico voor kleine kinderen 2 tot 3 keer zo groot is als voor een gemiddelde volwassene, moet direct lichamelijk contact zoveel mogelijk worden vermeden en moet een zo groot mogelijk afstand tot de patiënt worden bewaard.

Kleine kinderen, tot en met 10 jaar, moeten daarom door een andere huisgenoot dan de behandelde patiënt worden verzorgd. Als dit niet mogelijk is, moeten deze kinderen bij familie of vrienden worden ondergebracht.

Contact met zwangere vrouwen

Voor zwangere vrouwen gelden dezelfde instructies als beschreven bij 'Contact met jonge kinderen'. Daarnaast moet, teneinde de dosis voor het ongeboren kind zo laag als redelijkerwijs mogelijk te houden, nauw lichamelijk contact worden geminimaliseerd.

Zwanger worden of een kind verwekken

Voor vrouwen geldt, in het algemeen, dat gedurende de eerste 6 maanden na behandeling met radioactief jodium een zwangerschap wordt ontraden; mannelijke patiënten wordt aangeraden gedurende 4 maanden na behandeling geen kinderen te verwekken. Omdat er situaties zijn dat deze periode langer moet zijn, wordt in overleg met de nucleair geneeskundige de periode van zwangerschapsonthouding bepaald.

Borstvoeding

Borstvoeding moet gestopt worden vóór de behandeling en mag niet meer hervat worden. Afkolven mag, maar de afgekolfde melk mag niet gebruikt worden.

Werken

In principe kunt u gewoon gaan werken. Op het werk moet u, evenals thuis, zoveel mogelijk afstand bewaren tot collega's en andere personen.

Als u werkt in het basisonderwijs of bij de opvang van kinderen tot en met 10 jaar mag u gedurende de tijd dat de gedragsregels gelden niet werken. In twijfelgevallen moet met de stralingsdeskundige van de afdeling Nucleaire Geneeskunde worden overlegd.

School

U mag gedurende enige tijd niet naar school. Hoelang u niet naar school mag, hoort u tijdens het gesprek.

Filmbezoek, theaterbezoek etc.

Bioscoopbezoek, theaterbezoek en andere bijeenkomsten, waarbij men enige uren vlak naast iemand anders zit, moeten vermeden worden.

Openbaar vervoer

Reizen met openbaar vervoer gedurende meer dan enkele uren, waarbij men vlak naast andere passagiers zit, moeten vermeden worden.

Vliegen

Voor vliegvlagen is een advies door de nucleair geneeskundige vereist, waarschuwt u wanneer u een vliegvlagen wilt maken binnen 4 -6 weken na een behandeling. Voor sommige landen is een "vliegverklaring" vereist.

Taxivervoer

Bij vervoer per taxi moet u zover mogelijk van de chauffeur af gaan zitten. Er mogen geen medepassagiers mee reizen. Het reizen met dezelfde taxichauffeur moet tot ongeveer 2 uur beperkt blijven.

Wasgoed, serviesgoed, handdoeken enzovoorts

Aangezien het speeksel en andere uitscheidingsproducten van de patiënten in lichte mate besmet kunnen zijn met jodium, moeten was- en serviesgoed, lakens, handdoeken enzovoorts van de patiënten niet door anderen worden gebruikt. Dit geldt met name voor de eerste 48 uur na toediening. U moet daarom extra opletten bij het plassen (zie eerdere beschrijving bij **toilet**). Er is geen reden om deze voorwerpen apart te wassen en zij kunnen na het wassen weer door iedereen gebruikt worden.

(Onverwachte) ziekenhuisopname

Moet u tijdens de periode dat de gedragsregels gelden onverwacht worden opgenomen in het ziekenhuis dan moet u bij opname melden dat u een behandeling met radioactief jodium heeft gehad.

Behandeling met radioactief jodium op de polikliniek (zonder ziekenhuis opname)

Hiervoor geldt de algemene informatie, gegeven in de inleiding, tot en met de gevolgen van de behandeling. U kunt in dit geval direct na het innemen van de capsule naar huis, als u zich goed voelt. Verder zijn dan de **gedragsregels thuis voor u van belang**. Deze worden in een gesprek met u doorgenomen.

Tot slot

Als u na het lezen van deze brief nog vragen heeft of nadere informatie wilt, neem dan contact op met de afdeling Nucleaire Geneeskunde van het Maasstad Ziekenhuis via (010) 291 22 01.